

LITERATURA | PRESENTACIÓ

Jordi Bilbeny entronca Cristòfor Colom amb la noblesa catalana

L'historiador diu ara que el germà del descobridor va presidir la Generalitat

ROGER PASCUAL
BARCELONA

Jordi Bilbeny (Arenys de Mar, 1961) fa divuit anys que recull documentació que certifica que Cristòfor Colom no tenia ni un pèl de genovès. La seva aposta per l'origen català del descobridor ha donat lloc a *L'apropiació del descobriment d'Amèrica: una conspiració d'Estat*, un documental realitzat per David Grau, i quatre llibres en els últims vuit anys. En l'últim, *Cristòfor Colom. Príncep de Catalunya* (Proa), fa un pas més a l'assegurar que l'home que va comandar l'expedició al continent americà pertanyia a la noblesa catalana.

«Va ser un príncep de Catalunya» assegura l'escriptor, que denuncia que «Colom firmava sempre els seus documents com a virrei, una paraula catalana que no existia en el castellà de l'època, llengua en què s'utilitzava el terme *visorrey*». Bilbeny revela que, a més a més de navegant, el descobridor també va ser diputat, governador i militar. Membre del Consell d'Estat, el seu germà va ser Francesc Colom i Bertran, president de la Generalitat entre el 1464 i el 1467. Segons l'historiador, l'aposta de la família per Renat d'Anjou va portar Colom a exercir de corsari en contra de les forces que advocaven per Ferran d'Antequera, representant de la dinastia dels Trastàmara.

«¿Qui es pot creure que la Casa Reial li donés títols de responsabilitat a un estranger, analfabet i de baixa posició social?», es pregunta Bilbeny. Establint un paral·lelisme amb l'actualitat, sentència que «seria inaudit que un marroquí acabat d'arribar denunciés el rei i, a sobre, guanyés». Com apunta el filòleg, només algú amb una sòlida posició social va poder portar una empresa així a bon port.

D'acord amb la seva teoria, la Pineta, la Niña i la Santa Maria van sortir del port català de Pals i no de l'an-

► Jordi Bilbeny, ahir, al port de Barcelona.

INVESTIGACIÓ

L'ÚLTIM VIATGE DE L'ALMIRALL

Els periodistes alemanys Klaus Brinkbauer i Clemens Hoges exploren a *El último viaje de Cristóbal Colón* (Destino) nous misteris sobre la figura del navegant. El possible descobriment de la *Vizcaina*, navili que Colom es va veure obligat a enfonsar a Portobelo és el punt de partida de la seva investigació.

L'obra està a mig camí entre la novel·la històrica i l'assaig. «És més aviat un relat de marcat caràcter periodístic, ja que no té pretensions de ser una biografia històrica o acadèmica», va declarar ahir Anunciada Colón de Carvajal, descendent

de l'almirall, en la presentació del llibre.

Els autors reconstrueixen la vida del descobridor d'Amèrica partint del seu últim viatge i de les troballes científiques i històriques més recents. Indaguen en els molts misteris que encara envolten la seva biografia i posen de manifest les principals incògnites que encara hi ha, com ara la polèmica sobre on reposen les restes de l'almirall, així com establir si va ser fill bastard i quin va ser el seu país natal, entre altres. Un dels atractius és l'aportació de fets fins ara desconeguts. Brinkbauer i Hoges plasmen una visió particular de la història. «Segueixen els seus passos, i atenen les llegendes relacionades amb ell», va destacar Colón de Carvajal.

dalús de Palos de Moguer. En opinió de Bilbeny, Colom s'acostava als setanta anys quan va arribar al nou món, en contra dels quaranta que fixa la historiografia oficial. Seguint la seva argumentació, l'aventurer va morir a casa seva, a Barcelona, ciutat en què també va ser enterrat. El 20 de maig, coincidint amb el cinquè centenari de la mort de l'almirall, té previst fer públic el lloc del seu sepeli.

Com el mateix escriptor reconeix, les seves teories han estat «menyspreades» i motiu de «burla» per part del món acadèmic: «És normal, els grans canvis necessiten temps», assenyala. Addicte sempre a la polèmica, el juny de l'any passat va obrir una nova línia d'investigació històrica al postular que, en lloc de ser fill d'Alcalá de Henares, Miguel de Cervantes era tan català com ell i com Colom. ◻

Fila 0

/1/ Música El pianista Rolf Hind actua a l'Auditori

El músic, mestre de la música contemporània, debutarà en el festival Nous Sons, demà, a partir de les 21.00 hores, a la Sala Polivalent. Hind ha estrenat obres de Ligeti, Ruders, Lindberd i Xenakis, entre altres. D'aquest últim interpretarà *Mists i Evryali*. El programa es completa amb *Cantéyodadjayá*, de Messiaen, i *Palais de Mari*, de Feldman.

/2/ Fotografia Joan Colom mostra les seves obres a Nova York

El fotògraf, nascut a Barcelona el 1921, exposa per primera vegada a Nova York, a la galeria Laurence Miller de Manhattan. Colom, un dels pioners del fotoperiodisme espanyol i Premi Nacional de Fotografia el 2002, és autor de diverses sèries amb famoses imatges que retraten el Barri Xino dels anys 50 i 60.

/3/ Literatura Àngel Burgas publica la novel·la «La fi d'Europa»

L'autor tracta la necessitat de la revolta individual davant la societat a *La fi d'Europa*, editada en català per RBA-La Magrana. És una obra coral, amb elements de thriller i humor. Burgas, que va canviar els pinzells per la ploma, va publicar anteriorment dues recopilacions de contes per a adults i novel·les juvenils.

/4/ Música 120 joves participen en el Jaume Aragall

La vuitena edició del concurs internacional de cant se celebrarà del 16 al 24 d'aquest mes al teatre La Faràndula de Sabadell. Joves de 26 països aspiren al primer premi, dotat amb 6.600 euros, i participen en el concert final amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, que s'interpretarà primer a Sabadell i després a Barcelona (Palau de la Música).

sudoku

©SAM GRIFFITHS-JONES / SOLUCIONS: HTTP://ELPERIODICO.DAILYSDOKU.COM

NÚM. 142 (FÀCIL)

NÚM. 142 (DIFÍCIL)

Ompli les caselles buides del següent requadro de 9x9 quadrats, amb xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap número en una mateixa fila -horitzontal o vertical- ni subquadrícula de 3x3. El temps mitjà de resolució pot oscil·lar entre els 10 i els 30 minuts, però si triga més, no es desanimi.

SOLUCIÓ DEL NÚM. 141 (FÀCIL)

8	9	6	4	3	1	7	5	2
7	2	5	8	9	6	1	4	3
4	3	1	5	7	2	6	8	9
6	1	2	3	8	9	4	7	5
9	8	7	1	5	4	2	3	6
3	5	4	6	2	7	8	9	1
5	7	3	2	1	8	9	6	4
1	4	8	9	6	5	3	2	7
2	6	9	7	4	3	5	1	8

SOLUCIÓ DEL NÚM. 141 (DIFÍCIL)

1	7	5	9	8	4	3	2	6
3	9	2	6	7	1	4	5	8
6	8	4	5	3	2	7	1	9
4	2	1	7	5	9	6	8	3
5	3	8	4	2	6	9	7	1
7	6	9	3	1	8	5	4	2
2	5	7	8	9	3	1	6	4
8	4	3	1	6	7	2	9	5
9	1	6	2	4	5	8	3	7

		2		9	3			
		5						
8			9	7	2	1		
6			4	5	2			
		3	6	5	4			
1	5		2			7		
4	2	8		3			5	
				2				
3	7			6				

8	9					1		
			9					
3	6			1	9			
		4	3	8				
6			7	5			2	
				2	4	6		
		8	7			5	6	
				3				
		2				3	9	